

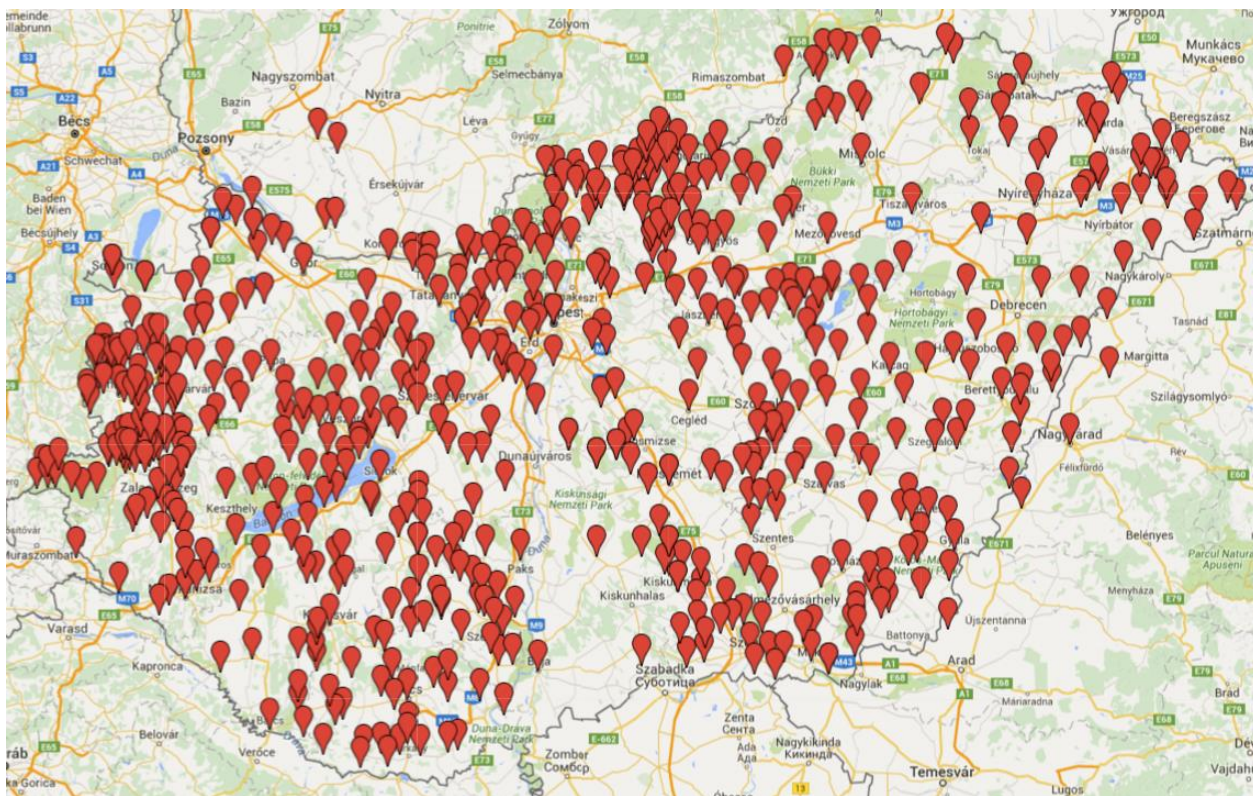
A Nemzeti Művelődési Intézet szakmai feladatellátása 2015.

A Nemzeti Művelődési Intézetnek (továbbiakban: Művelődési Intézet), mint az Emberi Erőforrások Minisztériuma háttérintézményének a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről 1997. évi CXL. törvény 84. §-a alapján a területi szintű közművelődési szakmai szolgáltatás megszervezése és működési feltételeinek biztosítása kötelező feladata.

A 2015. év során a Művelődési Intézet elsősorban megyei irodahálózatán keresztül biztosította országos szinten a szakmai **információszolgáltató és tanácsadó** tevékenységét minden közművelődési feladatellátó részére. A gyakran elszigetelten működő szereplőket szakmai szolgáltatásaiba bevonva a közös értékek és célok mentén, a partnerség szellemében együttműködő **szakmai hálózatot szervezi az intézmény.**

Szakmai feladatellátás

A Nemzeti Művelődési Intézet 2015-ben szakmai programokra 448,5 millió forintot fordított. A megyei irodáink 678 településen 2 310 alkalommal valósítottak meg kollégáink szakmai programot, melyeken mintegy 23 700 fő szakmai résztvevő továbbá 72 100 fő látogató, összesen 95 800 fő vett részt. Az irodák közvetlen kifizetései meghaladták a 105 millió forintot, ezzel az egy főre jutó ráfordítás összege 1 096 Ft/fő volt.

1. térkép: 2015. évben megvalósuló programok keretében közvetlenül elért települések (678)

A területi közművelődési feladatellátás fő szakmai irányvonalai

A Művelődési Intézet feladatellátása során a területi hátrányok kiegyensúlyozására, a hozzáférés esélyegyenlőségének biztosítására törekedve szervezi szakmai szolgáltatásait. A feladatellátók aktuális kapacitásaihoz igazodva helyettesítő-hiánypótló szolgáltatásoktól a nemzetközi kulturális vérkeringése csatlakozásig tartó széles szolgáltatási palettát kínál partnerei számára.

A 2015. év az alábbi prioritási területek jelentek meg a feladatellátásban:

- **szakmai fejlesztés**

A szakmafejlesztés támogatása, a szakterület szolgáltatási körének bővítése, a szakmai innovációk felkarolása és közvetítése, a területi feladatellátásban érintett közművelődési, kulturális területen dolgozó kollégák szakmai kompetenciáinak fejlesztése, tanácsadói szerepkörük segítése elsődleges prioritás:

- szakmai erőforrások feltérképezése és hasznosításuk elősegítése, a partneri hálózaton keresztül;
- forrásteremtési lehetőségekről információ szolgáltatás, tanácsadás biztosítása;
- közművelődési szakember hálózat építése, tagjainak továbbképzése;
- szakmai tevékenységek minőségirányítási-fejlesztési szemléletének bevezetése;
- települési megtartó erő fejlesztési koncepcióinak szakmai támogatása (értékfeltárás, gazdaságfejlesztés, turizmusfejlesztés stb. területeken);
- szolgáltató faluházak szervezetfejlesztése, szolgáltatási kínálatának bővítésének, szakmai fejlesztésének támogatása;
- kistérségi szolgáltató centrumok szakmai támogatása;
- közösségek létrejöttének szakmai támogatása, hálózatosodásuk elősegítése;
- amatőr művészeti csoportok szakmai fejlesztése utazó mentor biztosításával, illetve csoportvezetői képzések keretében.

- **értékalapú közösségi fejlesztés – képesség tétel**

A közösségfejlesztés eszközszerét felhasználva cél a lakosság identitástudatának erősítése, az összetartozás-tudat kialakítása, a közösségi alapon szerveződő és cselekvő csoportok kialakításának és fennmaradásának elősegítése, a tudatos értékörzés, a hagyományok mindennapi megélésének hangsúlyozása:

- a helyi értékek közösség, közösségi élmények által történő újrafelfedezésének, feltárásának segítése, a helyi tudás átörökítésének támogatása, a helyi identitás erősítése a közösségi tevékenységek által;
- kulturális társadalomfejlesztés erősítése, a települési közösségek közös gondolkodásra készítése és erősítése, fejlesztése;
- közösségi színtereknek a közösség általi újra használatba vételének elősegítése;
- a nem formális tanulás eszköztárával a fiatalok egyéni és társas kompetenciáinak fejlesztése, ifjúsági klubok generálása, tanulókörök életre hívása;
- felmenő rendszerű amatőr művészeti seregszemlék az egyéni kompetenciafejlesztés, a közösségi aktivitás, cselekvés erősítése érdekében;

- új közösségek létrejöttét elősegítő programok generálása;
- generációk közötti párbeszéd elősegítése, az egymástól való tanulás eszközeivel;
- nemzetiségi kultúrák megismertetése, erősítése, közösséggé formálása;
- ismeretterjesztés, szemléletformálás.

• kulturális alapú gazdaságfejlesztés

A kulturális alapú társadalom- és gazdaságfejlesztő programok célja a közösségi művelődés eszközeivel, közösségfejlesztési módszerekkel segíteni a hátrányos helyzetű települések és térségek felzárkózását:

- a helyi termékek előállításának és értékesítési lehetőségeinek ismertté és elérhetővé tétele a lakosság számára;
- a szociális szövetkezeti forma népszerűsítése;
- kreatív ipari tevékenységek ismertté tétele, oktatása, visszatanítása.

A Művelődési Intézet a feladatellátás során a kulturális, közösségi alapú társadalom- és gazdaságfejlesztő programjain keresztül közvetlenül végzi szakmai-módszertani fejlesztő - és támogató tevékenységét. A területi feladatellátás keretében a célzottan gazdaságfejlesztő programok mellett lokális társadalomfejlesztő programok, és a hungarikum klubok, illetve az értéktári tevékenység támogatása érdekében végzett tevékenységek is hatással vannak a helyi társadalom gazdaságfejlesztésére.

A Művelődési Intézet a **2015. év folyamán 3,9 millió forint ráfordításból 51 településen 18 kifejezetten gazdaságfejlesztést segítő programot** valósított meg. A **126 közösségi alkalom** során **2600 fő** részvételével és **323 együttműködő partner** bevonásával segítette elő a közművelődés eszközzel a lokális identitás erősödésén keresztül a helyi gazdaság fejlődését.

A 2015. évben a települési lakosságszámokat figyelembe véve **a gazdaságfejlesztő programokban közvetlenül érintett települések mintegy harmada célzottan 1000 fő alatti** lakosságszámú kistérség, emellett az érintett 51 településből 33 település 1000-5000 fő közötti lakosságszámú.

A fejlesztés érdekében felhasznált módszerek:

- szakmai fórumok, kerekasztal beszélgetések szervezése;
- ismeretterjesztés a helyi termékek előállításáról, értékesítéséről;
- kismesterségek (vissza)tanítása;
- közös erőforrás-használat, szövetkezés;
- közösségi kert kialakítása.

Kísérleti programok és hálózatépítést támogató tevékenységek

A Művelődési Intézet nagy hangsúlyt fektet olyan alkalmazható, mintaértékű projektek megvalósítására, amelyek ország valamennyi településén, vagy nagyobb városok egyes részein egységes formában, a helyi igényekre figyelve valósulhatnak meg.

A Nemzeti Művelődési Intézet 2013-ban indította útjára a közművelődés szempontjából szolgáltatáshiányos településeken kiemelkedő társadalmi jelentőségű **„Kapunyitogató”** című programját. A három éve futó országos program keretében összesen 456 település megszólításával, 820 alkalommal, mintegy 85 000 fő részvételével valósultak meg közösségi művelődési programok. A program hatására a „kapunyitás” a helyi lakosságban felébresztette az igényt a közművelődés – önerőből való – újrászervezésére. A fogadó településekkel partnerségben megvalósított rendezvényeknek köszönhetően közösségi folyamatok indultak be, így közvetve javult a helyi lakosság életminősége, erősödött az identitástudata, önszerveződő képessége. A program megvalósulásának 3 éve alatt összesen 194 településen indultak-folytatódtak közösségi kezdeményezések, melyek által a közösségi színterek újra használatba vételre kerültek.

A Művelődési Intézet mintaprojektjei keretében koordinálta a hagyományok ápolását, felelevenítését és korszerűsítését szolgáló **„Újra öltünk, örökítünk”** programhoz kapcsolódó megyék szakmai programjainak megvalósítását. A program keretében 2013.10.01.-2014.03.31. között 4 megye 20 településén, 2014.10.01.-2015.03.31. között 8 megye 35 településén, valamint 2 határon túli településen segítettük elő a népi hímzőkultúra újjáéledését, továbbadását.

Az amatőr színjátszó körök kistelepüléseken való újjáélesztése érdekében Intéztünk 2014-ben a Magyar Teátrumi Társasággal való együttműködésben készítette elő a **„Pajtaszínház”** mintaprojektet. Az amatőr színjátszó mozgalomban mérföldkőnek tekinthető projekt a kőszínházak szakmai tudását hivatott a legkisebb települések újonnan alakuló amatőr színjátszó csoportjainak szakmai fejlesztése érdekében felhasználni. A program 2015-ben 24 olyan településen indult el, amelyeken nincs színjátszó köri tevékenység, azonban a település lakosai és közösségei részéről erős szándék mutatkozik ilyen irányú művészeti tevékenység folytatására. A Művelődési Intézet által finanszírozott csoportvezető a helyi közösségi színtérrel együttműködésben elindította az új csoportok toborzását. A kőszínházakból érkező szakmai mentorok irányításával darabot választottak, közösséggé formálódtak, díszletet építettek annak érdekében, hogy saját településüket megörvendeztessék egy színházi produkcióval. A csoportok a Nemzeti Színház felajánlásából két nap alatt, két színpadon párhuzamosan mutathatják be eredményeiket a Magyar Kultúra Napján 2016-ban. A program megvalósításához támogatást adott a Magyar Művészeti Akadémia is.

A 2015. év során a feladatfinanszírozás keretében több olyan kezdeményezés is megjelent, amely hálózatosítva országos szinten is alkalmazható, illetve a 2016. év során kiemelt megvalósítási területként jelenhet meg:

- kistelepüléseken a lakosság kertművelésre, családi gazdálkodásra, önellátásra (vissza)tanítása, illetve komplex fejlesztő folyamatok indítása (kiskertművelés, természetes anyagok felhasználása, termékfejlesztés, piacra jutás szakmai támogatása stb.);
- települési helyzetelemzés, erőforrás felmérése és az adatok felhasználásával fejlesztő folyamatok kezdeményezése;
- a térségre jellemző motívumkincsek beépítésével egyedi termékek fejlesztésének támogatása;
- tematikus kulturális útvonalak létrehozásának kezdeményezése;

- állampolgárok pénzügyi kultúrájának fejlesztésére szolgáló programok.

Kulturális Közfoglalkoztatási Program

Az értékteremtő közfoglalkoztatás elsődleges céljaként segíti, támogatja az álláskeresőket abban, hogy átmeneti munkalehetőség biztosításával **visszakerüljenek az elsődleges munkaerőpiacra**, illetve az ahhoz szükséges kompetenciáik megmaradjanak és fejlődjenek.

Programunk abban egyedülálló, hogy a közfoglalkoztatottak mind helyben, mind pedig hálózatban erős közösségeket hoznak létre. A társadalmi „háló” pedig biztosítja, hogy ezek az emberek képesek legyenek a munkába állásra. A programmal teljesül a **„képzett” emberek helyben tartása, a hátrányos helyzetű települések fejlesztésének elindítása** is.

A jelenleg állás nélküli emberek átmeneti formában történő foglalkoztatásán túl a projekt olyan **közösségi és társadalomfejlesztési program**, amely a közösségi művelődés szakterület mozgósításával hozzájárul a **magyar társadalom jelentős problémáinak megoldásához**.

A program eredménye olyan közösségi munkásokból álló közösségi támogató hálózat, amely képes a helyi közösségek megmozdítására, információk és programok kistelepüléseken való terjesztésére, megvalósítására. További eredmény, hogy kiemelkedően magas a programból elhelyezkedők aránya (22-24%).

A program nagy hangsúlyt helyez a horizontális területek fejlesztésére. Ezek között kiemelten kell említeni az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokat, különösen a kulturális szegénység elleni küzdelmet, a hátrányos helyzetű térségek és társadalmi csoportok, a munkanélküliek esélyhátrányának a mérséklését, a nemzeti és etnikai kisebbségek, a történelmi egyházak művelődési tevékenységének, kultúrájának támogatását.

A program megvalósulásának egyik garanciája a Művelődési Intézet országos hatásköre, mind a 19 megyében működő irodahálózata, munkatársainak több éves közművelődési tapasztalata és kapcsolatrendszere. A feladatok átvételével kiterjedt együttműködési és kapcsolatrendszer kiépítésére van lehetőség a 6100 kulturális közfoglalkoztatott alkalmazásával a helyi önkormányzatokkal, a mintegy 3400 közművelődési intézménnyel, szintérrel, civil szervezettel, egyéb közművelődési feladatellátó szervezettel.

Célkitűzéseink helyi települési és térségi szinten:

A településeken a közösségi munkások tevékenysége által a következő célokat érjük el:

- azon településeken/településrészekben, ahol a társadalmi szövet gyenge, szétatomizált, vagy nincs, ott közösségek megeremtése, közösségi kezdeményezések támogatása által megerősítjük vagy létrehozuk azokat;
- hátrányos helyzetű települések bevonásával egyedülálló módon segíteni ezen települések társadalmi, gazdasági, kulturális felzárkózását;
- a településen a közösségi kohézió erősödésével a helyi emberek társadalmi aktivitása erősödik, részvételük a helyi társadalom alakításában növekszik;
- a települések vagy településrészek kulturális és társadalmi tevékenysége aktívabbá válik;

- a településeken élő közösségek hosszú távú településképpel és célkitűzéssel rendelkeznek, az elképzeléseik illeszkednek a helyi, térségi gazdaságfejlesztési folyamatokhoz;
- a helyi közösségek bekapcsolódnak a helyi és térségi társadalom- és gazdaságfejlesztési folyamatokba;
- a közösségi munkások hálózata által a térségi kapcsolatok és társadalmi szövetek megerősödnek, ezek alapján fejlesztési folyamatok indíthatóak.

Célkitűzéseink a célcsoport szintjén:

A programba bevont közfoglalkoztatottakkal kapcsolatos célkitűzéseink:

- a közösségi munkás munkakörhöz képzettséget, gyakorlatot szereznek;
- a programba bevont közfoglalkoztatottak helyben maradnak, megtalálják azt a foglalkoztatási forrást és formát, amellyel folytatni tudják tevékenységüket;
- a foglalkoztatás során alapkompenciáik fejlődnek (kommunikáció, együttműködés, konfliktuskezelés, szervezés, kommunikációs eszközök használat, stb.);
- közösségi kapcsolatokat alakítanak ki, ezáltal saját kapcsolatrendszerük és kapcsolati hálójuk kiszélesedik;
- általuk a közösségi művelődés területén foglalkoztatottak száma országosan növekszik.

A III. Kulturális Közfoglalkoztatási Programban 4 akkreditált **képzést szerveztünk** a közfoglalkoztatottak számára, amelyeket összesen **3330-an** végeztek el. A képzések megvalósításának időpontja: 2015. június 1-október 16. között volt.

	összlétszám	partner-szervezet	településszám	időtartam
I. Program	4423	1895	1224	2013.11.01 - 2014.04.30.
II. Program	5084	2163	1295	2014.09.01 - 2015.02.28.
III. Program	7677	3372	1924	2015.03.01 – 2016.02.29.

A közművelődés eszközszerkezete

A 2015. év során a Nemzeti Művelődési Intézet az alábbi programtípusokkal, módszerekkel és eszközökkel járult hozzá a területi feladatellátás minőségi megvalósulásához:

- információ szolgáltatás
- szaktanácsadás
- mentorálás
- konferenciák
- tanulmányutak, látó-utak
- képzések
- komplex programok
- felmenő rendszerű programok
- szakmai műhelyek
- tehetségkutató, fejlesztő programok
- kiállítások
- fesztiválok
- ifjúsági programok, klubok
- ismeretterjesztő programok

- igényfelmérés, kutatások
- országos (szakági) felmérések
- közösségépítés eszközszerző
- jó gyakorlatok bemutatása

A Nemzeti Művelődési Intézet szakmai feladatellátására fordított összegek a 2015. évben

• 19 megyei iroda területi szakmai programjai	105 M Ft
• Többcélú közösségi terek fejlesztése projekt (IKSZT, Agóra szakmai fejlesztés)	69 M Ft
• Nemzetiségi Gála és díjátadó	2,9 M Ft
• Magyar Értékek Napja (19 megye bemutatkozása Budapesten)	12,1 M Ft
• „Cselekvő közösségek – önfenntartó társadalom” konferencia	1,8 M Ft
• Önkéntesség világnapja – önkéntesek elismerése konferencia	0,9 M Ft
• Közösségi Kezdeményezések Országos Szakmai Központ feladatellátása	2,2 M Ft
• Civil szervezetekkel kötött feladat ellátási megállapodás	30,7 M Ft
• Méltóságkereső konferencia	1,2 M Ft
• Leleményes hőseink – országos program	7,7 M Ft
• SZÍN – szakmai folyóirat	8,7 M Ft
• Szakmai honlap fejlesztése	0,6 M Ft
• Újra tanulok program országos képzése	206, M Ft

Összesen: 448,8 M Ft

Kulturális közfoglalkoztatási programok (II. és III.)

• partnerszervezetek számára átadott anyagok és eszközök:	875,5 M Ft
• szolgáltatások (orvos, telefon)	23 M Ft
• útiköltségek	81 M Ft
• Megyei tanulmányutak	2,3 M Ft

Összesen 981,8 M Ft

Mindösszesen: 1.430,6 M Ft

Megyei eredmények

Nemzeti Művelődési Intézet Baranya megyei irodájának 2015. évi tevékenysége

---

Szakmai programokkal elért települések száma: 39 település

Elért lakosságszám: 2500 fő

Közösségi alkalmak száma: 109 alkalom

Együttműködő partnerek száma: 560 partner

Projektek száma: 15 db

Projektek összköltsége: 6 millió Ft

A III. Kulturális Közfoglalkoztatási Program keretében közösségi művelődési munkatárs biztosítása: 154 településen, 241 partnerszervezetnél, 420 fő.

Szolgáltatásaival a megye településeinek 64 %-át közvetlen, helyi jelenléttel érte el.

Kiemelt területek a 2015. évi területi feladatellátásban:

- A megyei iroda szakmai támogatásának eredményeként új települési értéktár bizottságok alakultak, illetve a meglévők is megkezdték értékfeltáró tevékenységüket /pl. Garé, Márfa, Túrony, Vokány, Nagypall, Tésenfá/.
- Kapunyitogató programsorozata a megye tíz településén valósult meg. A projekt eredményeként Tésenfán hagyományőrző táncsoport alakítását tervezik, illetve a régebb óta működő amatőr művészeti együttesek megerősödtek / pl. Baranyajenő/. A programban helytörténeti, helyi értékeket bemutató kiállításokra került sor, amely eredményeként a települések lakói megerősödtek identitásukban, ez a folyamat a helyi értékek gyűjtését is motiválta.
- A Martonfa Újratöltve projekt keretében eljutottak egy helyi Tudástár kialakításáig. A helyi mezőgazdasági közmunkában dolgozó emberek bevonásával egy 4+2 alkalmas helyzetértékelő, ön és csapatkép tisztázó kérdőívvel dolgoztak. Az év során 3 tankör bontakozott ki, átlagos létszámuk 10-12 fő/tankör. Összesen közel 30 tanulási/fejlesztési alkalommal valósult meg a program.

Baranyából a pécsi Apáczai Óvoda és AMK Művelődési Ház nyerte el a **Minősített Közművelődési Intézmény** címet.

Nemzeti Művelődési Intézet Bács-Kiskun megyei irodájának 2015. évi tevékenysége

Szakmai programokkal elért települések száma: 25 település

Elért lakosságszám: 4000 fő

Közösségi alkalmak száma: 132 alkalom

Együttműködő partnerek száma: 107 db

Projektek száma: 17 db

Projektek összköltsége: 4,2 millió Ft

A III. Kulturális Közfoglalkoztatási Program keretében közösségi művelődési munkatárs biztosítása: 92 településen, 161 partnerszervezetenél, 265 fő.

Szolgáltatásaival a megye településeinek 90 %-át közvetlen, helyi jelenléttel érte el.

Kiemelt területek a 2015. évi területi feladatellátásban:

- Szakmafejlesztési területen a településeken élő közművelődési tevékenységet végző szakembereket, civil szervezeteket szólította meg szakmai tájékoztató napok, műhelyfoglalkozások, tréningek keretében, melyeken összesen 278 fő vett részt. Számukra innovatív, a gyakorlatban könnyen hasznosítható tartalmakat szolgáltatottak, melyek a visszajelzések alapján 12 szervezet esetében már beépültek a napi munkafolyamatokba.
- A kulturális alapú gazdaságfejlesztés területén hátrányos helyzetű térségekben valósított meg olyan gazdaságfejlesztő projekteket, mint pl. a „Hagyományokra épülő kiskertkultúra elterjesztése a Homokhátságon”, A „Kalácska, mint módszer bevezetése kistelepüléseken”, illetve a „Cigányság kultúrájának megismerése közösségi programokon keresztül”.
- A települési értéktár bizottságok létrejöttének támogatása területen 18 településsel működött együtt sikeresen. Október 2-án, Kecskeméten rendezte meg a Kecskeméti Értékek Napját és a hozzá kapcsolódó Helyi Érték Konferenciát.
- Kapunyitogató programsorozatunk keretében Fischerbócsán, Felsőlajoson, Szentkirályon és Móricgáton több, mint 1200 érdeklődő számára tudtunk olyan kulturális előadásokat és interaktív foglalkozásokat biztosítani, amelyet a helyben élők nem tudnak elérni.
- A megyei felmenő rendszerű amatőr művészeti rendezvényeinken 27 településről érkező, 32 művészeti csoport számára fellépési-, szakmai konzultációs- és minősítési lehetőséget biztosított.

Lakiteleken, a megyei iroda innovációjaként, általános iskolások bevonásával megvalósított „Színes kert” program a tavalyi évben bekerült az országos **Iskolakert Programba**, melynek fővédnöke Bálint György, projektgazdája a budapesti Bornemissza Péter Gimnázium és a Nádland Kft.

Nemzeti Művelődési Intézet Békés megyei irodájának 2015. évi tevékenysége

---

Szakmai programokkal elért települések száma: 53 település

Elért lakosságszám: 7.000 fő

Közösségi alkalmak száma: 191 alkalom

Együttműködő partnerek száma: 258 db

Projektek száma: 34 db

Projektek összköltsége: 6 millió Ft

A III. Kulturális Közfoglalkoztatási Program keretében közösségi művelődési munkatárs biztosítása: 68 településen, 239 partnerszervezetnél, 424 fő.

Szolgáltatásaival a megye településeinek 90 %-át közvetlen, helyi jelenléttel érte el.

A Nemzeti Művelődési Intézet Békés Megyei Irodájának 2015. évi szakmai irányelvét a megyei közművelődési módszertani tanácsadás és szolgáltatás biztosítása mellett a közösségfejlesztő folyamatok generálása határozta meg. A szakmai célja közül kiemelkedő volt a helyi közösségek kohéziójának erősítése, a hátrányos helyzetű települések, rétegek elérése, fejlesztése. Tevékenységében hangsúlyos a széles körű partnerségi együttműködés, a szakmai hálózat folyamatos fejlesztése.

Kiemelt területek a 2015. évi területi feladatellátásban:

- Tevékenységével hozzájárult a megye 39 települési értéktár bizottságának szakmai támogatásához. 2015-ben az iroda **két hungarikum klub létrejöttéhez** nyújtott segítséget, amelyek célja a helyi gazdaságfejlesztő, turizmusfejlesztő, komplex településfejlesztő folyamatok generálása.
- Az iroda települési szintű közösségfejlesztő folyamatok koordinálásával járult hozzá az értékalapú társadalom megteremtéséhez. Kiemelt célcsoport az ifjúsági korosztály, a hátrányos helyzetűek, a településekért tenni akaró helyi közösségek, az azonos érdeklődési kör mentén szerveződött csoportok. A közösségek fejlesztését szolgáló szakmai munka 6 projektben realizálódott, bevont települések száma 16. Példaértékű kezdeményezés többek között a „Több mint tánc” – generációk átívelő fejlesztő program a hátrányok csökkentésére és a „Tegyük együtt!” – aktív fiatalok a településért elnevezésű programok.
- Soknemzetiségű megye lévén az iroda tevékenységében hangsúlyos szerepet kapott a nemzetiségi közösségekkel való kapcsolattartás, kapcsolatépítés, közös programok megvalósítása. 2015-ben harmadik alkalommal került megrendezésre a **Békés Megyei Nemzetiségi Találkozó**, ahol a megyében élő 6 különböző nemzetiség képviselői számára nyílt lehetőség a tapasztalatok átadására, a jó gyakorlataik bemutatására, együttgondolkodásra, együttműködésre.

Az iroda szakmai iránymutatásának segítségével a megyében negyedik intézményként kapta meg a Minősített Közművelődési Intézmény Címet a mezőberényi Orlai Petrics Soma Kulturális Központ.

Megyei szinten ismert és kedvelt, mintaprogramként adaptálható a „Tekergők” – ifjúsági közösségek a kerek és értékek mentén című projektje, mely az értékfeltárás és közösségfejlesztés cél- és eszközrendszerét összekapcsolva adja az ifjúsági célcsoport bevonásának új innovatív útját. A program a *Kultivál* – Kárpát-medencei Kulturális Ifjúsági Fesztiválon is bemutatkozási lehetőséget kapott.

Az iroda adatfeldolgozó tevékenységének eredményeképpen a közművelődési statisztikai adatszolgáltatásba bevont partnerek száma 2015-ben közel háromszorosára nőtt.

Nemzeti Művelődési Intézet Borsod-Abaúj-Zemplén megyei irodájának 2015. évi tevékenysége

---

Szakmai programokkal elért települések száma: 35 település

Elért lakosságszám: 5000 fő

Közösségi alkalmak száma: 84 alkalom

Együttműködő partnerek száma: 473 db

Projektek száma: 20 db

Projektek összköltsége: 2,1 Ft

A III. Kulturális Közfoglalkoztatási Program keretében közösségi művelődési munkatárs biztosítása: 188 településen, 291 partnerszervezetenél, 582 fő.

Szolgáltatásaival a megye településeinek 70 %-át közvetlen, helyi jelenléttel érte el.

2015-ben a megyei iroda fő célkitűzése a megyében található hátrányos helyzetű, eddig el nem ért településeken történő közösségi művelődés megteremtése, közösségfejlesztési folyamatok, értékfeltáró folyamatok generálása, szakmai, módszertani szolgáltatások nyújtása, feladatfinanszírozási projektek lebonyolítása volt.

Kiemelt területek a 2015. évi területi feladatellátásban:

- Az „Anyanyelvi játékok – játékos anyanyelv” projekt kreatív nyelvi vetélkedőt biztosított 39 megyei és 16 felvidéki általános iskola, valamint a 22 megyei, 7 felvidéki középiskola diákjai számára.

A megyei iroda értéktári szakmai tanácsadói feladatainak eredményeképpen a 2013. évben létező csupán 6 megyei értéktár bizottság 2015-re elérte a 37-et. A megyei értékek száma 87 db, ezzel a 3. legtöbb az országban.

Dr. Hoppál Péter, az Emberi Erőforrások Minisztériumának kultúráért felelős államtitkára 2015-ben a Magyar Kultúra Napján átadta a Minősített Közművelődési Intézmény Címet az Ózdi Művelődési Intézmények részére.

Pro Cultura Minoritatum Hungariae díjat kapott Mihula Mihajlo zenész ukrán nemzetiségű magyar állampolgár.

Nemzeti Művelődési Intézet Csongrád megyei irodájának 2015. évi tevékenysége

---

Szakmai programokkal elért települések száma: 32 település

Elért lakosságszám: 2000 fő

Közösségi alkalmak száma: 97 alkalom

Együttműködő partnerek száma: 210 db

Projektek száma: 18 db

Projektek összköltsége: 2,9 millió Ft

A III. Kulturális Közfoglalkoztatási Program keretében közösségi művelődési munkatárs biztosítása: 48 településen, 130 partnerszervezetnél, 228 fő.

Szolgáltatásaival a megye településeinek 92 %-át közvetlen, helyi jelenléttel érte el.

Kiemelt területek a 2015. évi területi feladatellátásban:

- A helyi gazdaságfejlesztő program keretében 48 résztvevő tudja kamatoztatni vállalkozásában az átadott ismereteket. **A pénzügyi kultúra fejlesztését** célzó sorozaton **110 fő**, elsősorban **középiskolások** kaptak hasznos információkat.
- A helyi társadalomfejlesztő programok hatására egy településen asszonyklub alakult, máshol a meglévő táncklub bővült, illetve kézműves szakkör jött létre.
- A közel 200 fiatal bevonó ifjúsági klubok elindításának hatására ma már önerőből 4 klub működése folyamatos.
- Az értékfeltáró munka, a fejlesztési programok, a tanácsadói szolgáltatások Csongrád megyén kívül **Délvidékre és Erdélyre is kiterjednek**. 2 délvidéki települést vontak be értékfeltáró munkánkba (Zenta, Temerin), Erdélyben 2 településsel (Csíkcsomortán, Kolozsvár) kerültek szorosabb szakmai kapcsolatba 2015-ben.

A Csongrád Megyei Iroda által koordinált minőségfejlesztési képzésen elindított folyamatnak eredményeként a Szent-Györgyi Albert Agóra Minősített Közművelődési Intézmény címnyertes lett.

Nemzeti Művelődési Intézet Fejér megyei irodájának 2015. évi tevékenysége

Szakmai programokkal elért települések száma: 29 település

Elért lakosságszám: 2500 fő

Közösségi alkalmak száma: 60 alkalom

Együttműködő partnerek száma: 108 partnerszervezet

Projektek száma: 10 db

Projektek összköltsége: 2,7 millió Ft

A III. Kulturális Közfoglalkoztatási Program keretében közösségi művelődési munkatárs biztosítása: 60 településen, 80 partnerszervezetnél, 180 fő.

Szolgáltatásaival a megye településeinek 82 %-át közvetlen, helyi jelenléttel érte el.

Kiemelt területek a 2015. évi területi feladatellátásban:

- Mintaprojektjük, a **területfejlesztési kollégium** során a Martonvásári járás mind a 8 településére eljutottak kulturális alapú gazdaságfejlesztési előadásainkkal és fórumbeszélgetéseinkkel.
- A települési közösségek fejlesztését szolgáló kezdeményezések Kincses Településeink fejlesztési projekt 3 településen több alkalommal, közel **300 fő** részvételével, **10** helyben élő **kézműves mesterség** bemutatásával és a települések természeti és történeti értékek feldolgozásával jellemezhető. A közösségi összefogás erejével történt meg a településeken a helyi értékek feltárása, a civil lakosság bevonása a társadalmi életbe, a kulturális élet fellendítése, a helyi identitás megerősítése.

A Kapunyitogató programmal sikerült a 7 településből 5 településen újra élettel megtölteni a közösségi színtereket, amelyekben azóta is aktív tevékenység zajlik.

A minőségfejlesztési ismeretek átadásának eredményeképpen a bicskei Művelődési Központ Minősített Közművelődési Intézmény címet nyert.

A Nemzeti Művelődési Intézet Győr-Moson-Sopron megyei irodájának 2015. évi tevékenysége

Szakmai programokkal elért települések száma: 30 település

Elért lakosságszám: 1023 fő

Közösségi alkalmak száma: 77 alkalom

Együttműködő partnerek száma: 222 db

Projektek száma: 13 db

Projektek összköltsége: 3.3 millió Ft

A III. Kulturális Közfoglalkoztatási Program keretében közösségi művelődési munkatárs biztosítása: 66 településen, 96 partnerszervezetnél, 182 fő.

Szolgáltatásaival a megye településeinek 49 %-át közvetlen, helyi jelenléttel érte el.

Kiemelt területek a 2015. évi területi feladatellátásban:

- 6 településen 12 közösségi alkalom hatására elindult a települések értékeinek közösségalapú gyűjtése, rendszerezése. 3 településen alakult meg értéktár bizottság.
- A megyében élő horvát nemzetiségi közösségek közösségi művelődésének integrálását kezdeményezte a megyei közművelődési folyamatokba. Ennek érdekében Und, Fertőhomok és Kimle települések horvát nemzetiségi önkormányzataival együttműködve tartottak tematikus napokat, melynek eredményeképp elkezdődött a horvát nemzetiségi értékek összegyűjtése és közművelődési tevékenységükről is statisztikai adatokat szolgáltatnak.
- Szil községben az iroda módszertani szakmai tevékenységének hatására megalakult a Hungarikum Klub. Kilenc alkalommal rendeztek a településen közösségi eseményeket, fórumokat, kiállítást, népi játszóház szakkört.
- A III. Kulturális Közfoglalkoztatási Program kiváló eszköznek bizonyult, hogy a partnerszervezeteknél dolgozó munkatársakkal sikerült a megyében a települések társadalmi, közösségi mindennapjait színesebbé, aktívabbá tenni. A közösségi művelődés sikeres és eredményes társadalmi szerepvállalása érdekében a közfoglalkoztatási programban kialakult együttműködések hatására szakmai, innovációs szolgáltatási tevékenység valósult meg.

A Fertőszentmiklósi Ifjúsági - és Szabadidő Központ a megyei iroda ösztönzésére és szakmai segítségnyújtásával nyerte el a Győr-Moson-Sopron megyei feladatellátók közül elsőként a Minősített Közművelődési Intézményi címet.

Nemzeti Művelődési Intézet Hajdú-Bihar megyei irodájának 2015. évi tevékenysége

---

Szakmai programokkal elért települések száma: 78

Elért lakosságszám: 10 000

Közösségi alkalmak száma: 190

Együttműködő partnerek száma: 351 db

Projektek száma: 24 db

Projektek összköltsége: 12 105 000 Ft

A III. Kulturális Közfoglalkoztatási Program keretében közösségi művelődési munkatárs biztosítása: 66 településen, 167 partnerszervezetnél, 355 fő.

Szolgáltatásaival a megye településeinek 95 %-át közvetlen, helyi jelenléttel érte el.

A megyei iroda tevékenységének egyik vezérgondolata a **képessé tétel érdekében végzett segítő-fejlesztő munka**. Munkájában a folyamatok egymásra épülésére, szerves kapcsolódására helyezik a hangsúlyt. Tevékenységük tervezésekor a felhalmozott tapasztalatok mellett önálló kutatási programjaik eredményeire építenek.

Kiemelt területek a 2015. évi területi feladatellátásban:

- A kulturális alapú vidékfejlesztés egyik jó gyakorlataként hozta létre a „**Királyok, fejedelmek útja**” című tematikus kulturális útvonalat, amely dinamikus rendszerként képes a közösségi művelődés által fenntartott és működtetett kulturális kínálatot, a helyi értékeket és a különböző turisztikai lehetőségeket egységbe foglalva megjeleníteni.
- A „Hozzáadott értékeink” című csoportos mentorálási program keretében a **közösségekkel foglalkozó kollégák fejlesztő munkáját** segítették. A kezdeményezést Intézetünk országos projektté emeli a 2016. évben.
- A hátrányos helyzetű kistelepüléseket a „Kopogtató” projekttel kereste meg a **helyi erőforrások, akadályozó tényezők feltárása érdekében**.

Minőségfejlesztő programja hatására két intézmény, a hajdúszoboszlói és a debreceni VOKE nyerte el a **Minősített Közművelődési Intézmény Címet**.

A magyar nyelv ápolását hivatott **Kölcsey.hu** projekt az internetes és közösségi felületek felhasználásával 53 országból 180 000 megtekintést, és több száz pályamunkát eredményezett a meghirdetett 19 kategóriában.

Nemzeti Művelődési Intézet Heves megyei irodájának 2015. évi tevékenysége

---

Szakmai programokkal elért települések száma: 26 település

Elért lakosságszám: 5400 fő

Közösségi alkalmak száma: 91 alkalom

Együttműködő partnerek száma: 322 db

Projektek száma: 12 db

Projektek összköltsége: 6,2 millió Ft

A III. Kulturális Közfoglalkoztatási Program keretében közösségi művelődési munkatárs biztosítása: 89 településen, 127 partnerszervezetenél, 237 fő.

Szolgáltatásaival a megye településeinek 85 %-át közvetlen, helyi jelenléttel érte el.

Az iroda fő célkitűzései között szerepelt a közművelődési feladatellátás szempontjából hátrányos helyzetű települések módszertani támogatása. A helyi értékek feltárása, tudatosítása, gyűjtése mentén végzett gazdaság- és lokális társadalom fejlesztő, valamint halmozottan hátrányos helyzetű rétegek integrációját segítő mintaprojektekkel a helyi kulturális és közösségi élet megerősítését végezte.

Kiemelt területek a 2015. évi területi feladatellátásban:

- Heves megye 121 települése közül **közel 40** rendelkezik települési **Értéktár Bizottsággal**, melynek túlnyomó része a megyei iroda tevékenységeinek hatására jött létre. A helyi értéktár feltárás ifjúsági közösségi kezdeményezésének példaértékű projektje volt a megyében elsőként Tiszanánán létrejött **ÉRTIFI Ifjúsági értéktár csoport**.
- a közművelődési statisztikai adatszolgáltatási kötelezettségnek eleget tevő szervezetek száma a megyei iroda szakmai tanácsadásának eredményeképpen csaknem a duplájára emelkedett.
- A dél-hevesi (halmozottan hátrányos helyzetű térségben megvalósított) komplex (kulturális, gazdasági, társadalmi) fejlesztési projekt **17 településen** több mint **20 művelődési alkalommal**, közel **2 000 fő** részvételével, **21** helyi valamint a térségben élő **kézműves mesterség** bemutatásával, közel **100 fő önkéntes 300 munkaórájával** jellemezhető. A fejlesztő folyamat során a közösségi összefogás erejével történt meg a térségben a helyi értékek feltárása, a civil lakosság bevonása a társadalmi életbe, a kulturális élet fellendítése, a helyi identitás megerősítése.

A megyében Hatvanban, a Grassalkovich Művelődési Házban került megrendezésre a Művelődési Intézet TÁMOP-3.2.3./B-12/1C-2013-0001 Többcélú közösségi terek fejlesztése projektjének zárókonferenciája, melyre az ország minden területéről érkeztek közművelődési szakemberek.

Az Emberi Erőforrások Minisztériuma Kulturális Államtitkársága kezdeményezésére a Nemzeti Művelődési Intézet Leleményes Hőseink címmel egyedülálló ifjúsági közösségi programot indított útjára 2014. október és 2015. március között. A felhívásra Heves megyéből pályázott a legtöbb fiatal közösség, akik közül egy csoport díjat vehetett át dr. Hoppál Péter Államtitkár Úrtól.

Nemzeti Művelődési Intézet Jász-Nagykun-Szolnok megyei irodájának 2015. évi tevékenysége

---

Szakmai programokkal elért települések száma: 40 település

Elért lakosságszám: 4000 fő

Közösségi alkalmak száma: 59 alkalom

Együttműködő partnerek száma: 210 db

Projektek száma: 18 db

Projektek összköltsége: 4,3 millió Ft

A III. Kulturális Közfoglalkoztatási Program keretében közösségi művelődési munkatárs biztosítása: 64 településen, 129 partnerszervezetnél, 233 fő.

Szolgáltatásaival a megye településeinek 82 %-át közvetlen, helyi jelenléttel érte el.

Kiemelt területek a 2015. évi területi feladatellátásban:

- 9 járási székhelyen értékfeltárási fórumot rendezett, települési értéktár bizottságok létrejöttében segített, **tanácskozási joggal részt vesz a Megyei Értéktár Bizottság** munkájában.
- Gazdaságfejlesztő programja 9 településen indult, az egyre népszerűbb Háztáji Klubok programjában a fő hangsúlyt a művelődési-, tanulási folyamatokra helyezte.
- Megyei tradícióval bír a Jászkun Világ Gyermekek- és Ifjúsági Művészeti Szemle, valamint az Amatőr Képző- és Iparművészeti Tárlat.

Nemzeti Művelődési Intézet Komárom-Esztergom megyei irodájának 2015. évi tevékenysége

---

Szakmai programokkal elért települések száma: 31 település

Elért lakosságszám: 3000 fő

Közösségi alkalmak száma: 153 alkalom

Együttműködő partnerek száma: 182 db

Projektek száma: 18 db

Projektek összköltsége: 5,4 millió Ft

A III. Kulturális Közfoglalkoztatási Program keretében közösségi művelődési munkatárs biztosítása: 45 településen, 100 partnerszervezetnél, jelenleg foglalkoztatott 222 fő.

Szolgáltatásaival a megye településeinek 90%-át közvetlen, helyi jelenléttel érte el.

A Komárom-Esztergom megyei iroda a kistelepülések elérést tette tevékenységének fókuszába, programjaival a generációk közötti szakadék áthidalását az ifjúsági csoportok mentorálása keretében valósította meg.

A megyei értékek feltárása során egy megyei értéket felterjesztésre ajánlott a szolgáltatását igénybe vevő szervezet számára, egy értéket pedig az iroda terjesztett fel a Komárom-Esztergom Megyei Értéktárba. Ma már mindkettő, az Új Forrás irodalmi folyóirat és a bélyeges téglagyűjtemény is a megye értékeit gazdagítja.

Az iroda két kulturális egyesület megalakulásánál is elősegítette az évben.

A Vértesszőlős Agorája a Magyar Kultúra Napján vehette át a Közművelődési Minőség Díjat.

Régiós szakmai rendezvényt szervezett a fiatalok kultúrafogyasztási szokásairól, eszközöket adva a régió szakemberei számára az ifjúsági célcsoportok eléréséhez, kommunikációjához.

Nemzeti Művelődési Intézet Nógrád megyei irodájának 2015. évi tevékenysége

Szakmai programokkal elért települések száma: 55 település

Elért lakosság: 12 000 fő

Közösségi alkalmak száma: 337 alkalom

Együttműködő partnerek száma: 657 db

Projektek száma: 16 db

Projektek összköltsége: 9,4 millió Ft

A III. Kulturális Közfoglalkoztatási Program keretében közösségi művelődési munkatárs biztosítása: 110 településen, 205 partnerszervezetnél, 352 fő.

A megyei iroda szolgáltatásaival a megye településeinek 86 %-át közvetlen, helyi jelenléttel érte el.

A szakmai fejlesztői programok kiterjedtek életkorilag a gyerekektől az idősekig minden generációra. Ifjúsági klubok generálása és mentorálása, ifjúsági kórusok találkozási, nyugdíjas énekkarok utazó énektanárral való segítése, vegyes életkorú amatőr színjátszás, Múza művészeti fesztivál felmenő rendszerű bemutatói – az amatőr művészeti tevékenység számos ága segítette a **helyi társadalom fejlesztését, a települések megtartó erejének erősödését.**

A közösségfejlesztés módszertanával létrejövő települési értéktárak szakmai támogatása 8 településen, valamint szintén nyolc településen a már megalakult értéktárak klubszerű működése, helyi cselekvési tervek alapján valósult meg.

Gazdaság- és társadalomfejlesztési programok a **helyi kistermelőket célzó műhelymunkák, tapasztalatcserék, látóutak** során át a Helyi Termék Évének megyei rendezvényéig terjedtek.

Kapunyitogató programjaikban az **egészen kicsi lélekszámú (54 fős) településektől** a halmozottan hátrányos településeken át **nyitott** kulturális lehetőséget, **közösségi élményt** a helyi lakosok részére.

Nemzeti Művelődési Intézet Pest megyei irodájának 2015. évi tevékenysége

Szakmai programokkal elért települések száma: 43 település

Elért lakosság: 3000 fő

Közösségi alkalmak száma: 97 alkalom

Együttműködő partnerek száma: 419 db

Projektek száma: 13 db

Projektek összköltsége: 5 millió Ft

A III. Kulturális Közfoglalkoztatási Program keretében közösségi művelődési munkatárs biztosítása: 127 településen, 228 partnerszervezetnél, 412 fő.

Szolgáltatásaival a megye településeinek 70%-át közvetlen, helyi jelenléttel érte el.

Kiemelt területek a 2015. évi területi feladatellátásban:

- A települési értéktár bizottságok szakmai támogatásának eredményeképpen a Pest megyei értéktár bizottsághoz több mint 150 kérelem érkezett a megyei értéktárba történő felvétel érdekében. A lajstrom immár **125 megyei értéket** számlál.
- A helyi értékekre építő **közösségi vállalkozások**- fenntartható közösségek megalakításának, működtetésének segítése, gazdaságfejlesztést segítő közművelődési innovációk jó gyakorlatként történő bemutatása eredményeképpen Pest megye mind a 18 kistérségében megkezdődtek a szövetkezések, a megalakult szövetkezetek tagságában nagy arányban vannak jelen közösségi munkások.
- A Pest megyei nemzetiségek kulturális fórunsorozata a 13 nemzetiség vonatkozásában megerősítette az egyes nemzetiségeken belüli és a nemzetiségek közötti együttműködést.

A Nemzeti Művelődési Intézet Pest Megyei Irodája 2015. évben felvállalta az **Élő Népművészet Országos Népművészeti Kiállítás Közép-Magyarországi Tárlatának** szervezését. Az Emberi Erőforrások Minisztériuma, a Hagyományok Háza és a Népművészeti Egyesületek Szövetségével és Irodánk felhívására felhívásra 134 egyéni alkotó és 7 csoport (műhely, szakkör, stúdió) összesen 966 alkotást nyújtott be. A szakmai zsűri a Cegléden megrendezésre kerülő Közép-Magyarországi Tárlatra 684 művet jutatott be. A Néprajzi Múzeumban megrendezésre kerülő Országos Népművészeti Kiállításra a zsűri 385 művet javasolta.

Nemzeti Művelődési Intézet Somogy megyei irodájának 2015. évi tevékenysége

---

Szakmai programokkal elért települések száma: 34 település

Elért lakosság szám: 13 000 fő

Közösségi alkalmak száma: 124 alkalom

Együttműködő partnerek száma: 286 db

Projektek száma: 23 db

Projektek összköltsége: 6,7 millió Ft

A III. Kulturális Közfoglalkoztatási Program keretében közösségi művelődési munkatárs biztosítása: 170 településen, 243 partnerszervezetenél, 427 fő.

Szolgáltatásaival a megye településeinek 70 %-át közvetlen, helyi jelenléttel érte el.

Somogy megyében jelentős a hátrányos helyzetű kistérségek száma, így a tevékenységek kialakítása és megvalósítása során elsősorban a hátrányos helyzetű térségek, települések, rétegek elérése, fejlesztése volt az egyik fő cél.

Kiemelt területek a 2015. évi területi feladatellátásban:

- 2015-ben 8 településen segítette az értéktári feladatot az iroda szakmai tanácsadással, melyek közül 4 településen már megalakult, 4 településen pedig folyamatban van az értéktár bizottság megalakulása. Buzsákon a Hungarikum Klub megalakításával sikerült eredményeket elérni a helyi értékek őrzésében.
- Somogyvámoson roma és nem roma gyermekek számára indított képzőművészeti foglalkozássorozattal, Somogyudvarhelyen, a generációk közötti tudásátadást segítő projekttel erősítettük a közösségek cselekvőképességét.
- A „Somogyi gazda-bölcső” programsorozat keretében a kistelepülések számára egymás jó gyakorlatainak bemutatása, Bodrogon a gyógy- és fűszernövény ismereti program szolgálta a helyi gazdaságfejlesztést.
- 10 projektben valósult meg az amatőr művészet területén a csoportok és csoportvezetők szakmai munkájának és fejlődésének, bemutatkozásának segítése érdekében 112 csoport, közel 2000 résztvevő elérésével.
- A Kapunyitogató program 10, jellemzően hátrányos helyzetű kistelepülésen segítette a helyi közösségi folyamatok elindulását. Ecseny községben a német nemzetiségi hagyományok újjáélesztése, Fonó községben a kézimunka szakkör elindulása, a környező településeken kiállítások szervezése, Nyim községben a régi mesterségek felelevenítése - használati tárgyak készítése, Somodoron a helytörténeti tárgyak gyűjtése, katalógizálása, Szentgáloskérén ifjúsági egyesület létrehozása, a mesterségek háza előkészítése a fejlesztő folyamat által elért eredmény.

Az iroda szakmai tevékenységének, támogató jelenlétének köszönhetően Somogyban egy kistelepülés, Gölle sikerrel vett részt a Hungarikum pályázaton, melynek eredményeként kiállításon mutathatják be a paraszti élet helyi emlékeit.

Nemzeti Művelődési Intézet Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei irodájának 2015. évi tevékenysége

---

Szakmai programokkal elért települések száma: 38 település

Elért lakosságszám: 10 000 fő

Közösségi alkalmak száma: 98 alkalom

Együttműködő partnerek száma: 127 db

Projektek száma: 15 db

Projektek összköltsége: 3, 2 millió Ft

A III. Kulturális Közfoglalkoztatási Program keretében közösségi művelődési munkatárs biztosítása: 144 településen, 239 partnerszervezetnél, 401 fő.

Szolgáltatásaival a megye településeinek 80 %-át közvetlen, helyi jelenléttel érte el.

Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében a 229 település 2/3-a halmozottan hátrányos helyzetű, ebből jelentős az 1000 fő alatti települések száma. 2015-ben a megyei iroda fő célkitűzése mindezért a közösségi művelődés eszközeivel történő társadalom és gazdaságfejlesztő folyamatok elindítása volt.

A 700 lelkes Nyíráján megvalósított Kapunyitogató hatására közösségi teret hoztak létre a helyiek, helyi erőforrásból, ahol 2016-ban az iroda segítségével helyi gazdaságfejlesztő folyamat indul el.

Az iroda szakmai tevékenységének, támogató jelenlétének köszönhetően a gyulaházi Napocska Bábcsoport arany minősítéssel, minisztériumi pénzjutalommal és számos fellépési lehetőséggel lett gazdagabb az országos minősítő eseményen, a Gyermekbábosok Országos Fesztiválján Egerben.

A települési értéktárak fejlesztésének eredményeképpen ifjúsági tagozattal rendelkező értéktár bizottság is alakult Géberjénben.

Nemzeti Művelődési Intézet Tolna megyei irodájának 2015. évi tevékenysége

Szakmai programokkal elért települések száma: 35 település

Elért lakosságszám: 3000 fő

Közösségi alkalmak száma: 73 alkalom

Együttműködő partnerek száma: 467 partner

Projektek száma: 19 db

Projektek összköltsége: 6,4 millió Ft

A III. Kulturális Közfoglalkoztatási Program keretében közösségi művelődési munkatárs biztosítása: 76 településen, 115 partnerszervezetenél, 224 fő.

Szolgáltatásaival a megye településeinek 80 %-át közvetlen, helyi jelenléttel érte el.

A megyei iroda feladatellátásban célul tűzte ki a hátrányos helyzetű településeken élők kultúrához való hozzáféréseinek biztosítását, a települési, helyi közösségek kohéziójának megerősítését, a tárgyi és szellemi kultúra helyi megbecsülését és a feledésbe merült értékek megújítását, a mikrotársaságok azonosságtudatának erősítését.

Kiemelt területek a 2015. évi területi feladatellátásban:

- Amatőr művészeti területen - a **fúvószenekar vezetők és kórusvezetők szakmai továbbképzésének** megszervezésével - olyan hiánypótló feladatot látott el az iroda 2015-ben, mely nemcsak a megyében működő amatőr művészeti közösségek munkáját segítette, hanem a Dél-Dunántúl és az **ország legtávolabbi megyéiből is vonzotta a szakembereket**, a két művészeti terület képviselőit. Az országos rangot kivívott eseményekkel nemcsak a szakmafejlesztés területén ért el az iroda jelentős

eredményeket, de hozzájárult a művészeti területek kapcsolatrendszerének, közösségi együttműködésének erősítéséhez is.

- Önkormányzati, közművelődési, oktatási, közösségi munkatársak részvételével olyan **gazdaság- és társadalomfejlesztő kerekasztalt** működtetett, melynek összejövetelein több település osztotta meg olyan modellértékű, közösségi alapú, gazdasági, szociális programjait, jó gyakorlatait, melyek pozitív hatást gyakorolnak a helyi társadalomra, hozzájárulnak a perifériára került emberek közösségi integrációjához, az előítéletek csökkentéséhez, a foglalkoztatás bővítéséhez.
- A halmozottan hátrányos helyzetű, **értelmileg sérült emberek és ép embertársaik integrációja**, egymás elfogadásának elősegítése érdekében olyan programot indított, mely a művészet eszközeit felhasználva segítette a közösségfejlesztést, a társadalmi beilleszkedést a kisebbségi és többségi társadalom egymás iránti nyitását, a közös élményszerzés lehetőségét, egymás értékeinek megismerését.

Az **Országos Népművészeti Kiállítás Dél-dunántúli Regionális Tárlatának** megrendezését a Hagyományok Háza javaslatára bonyolította le. A program célja a régió (Somogy, Tolna, Baranya megye) tárgyalkotó népművészetének reprezentatív bemutatása, az alkotók és alkotó közösségek elmúlt öt évben végzett szakmai munkájának széleskörű megismertetése volt. Az 5 évente megjelentetett felhívásra 161 alkotó és 10 alkotó közösség küldte be alkotásait a tárgyalkotó népművészet, a népi kismesterségek szinte valamennyi ágában. Összesen 853 tárgy és tárgyegyüttest bírált el a zsűri, ebből - országosan is kiemelkedően magas számot - 489 tárgyat javasolt az országos zsűri elé. A régiós kiállításon szereplő tárgyak, tárgyegyüttesek száma 587 volt. A felterjesztett alkotások a Néprajzi Múzeumban megrendezett országos kiállításon mutatkoztak be.

A közművelődési minőségfejlesztő szakmai műhelyt működésének eredményeképpen a Babits Mihály Kulturális Központ elnyerte és a Magyar Kultúra Napján átvehette a Minősített Közművelődési Intézmény címet.

Nemzeti Művelődési Intézet Vas megyei irodájának 2015. évi tevékenysége

---

Szakmai programokkal elért települések száma: 89 település

Elért lakosságszám: 6600 fő

Közösségi alkalmak száma: 152 alkalom

Együttműködő partnerek száma: 301 db

Projektek száma: 20 db

Projektek összköltsége: 8.8 millió Ft

A III. Kulturális Közfoglalkoztatási Program keretében közösségi művelődési munkatárs biztosítása: 98 településen 130 partnerszervezetnél, 398 fő.

Szolgáltatásaival a megye településeinek 85 %-át közvetlen, helyi jelenléttel érte el.

Vas megyét 216, zömében apró település alkotja, a Nemzeti Művelődési Intézet Vas Megyei Irodájának célja és feladata az értékek közösség általi feltárásának segítése, a helyi identitás erősítése a közösségi tevékenységek által.

Kiemelt területek a 2015. évi területi feladatellátásban:

- 6 projekt segítségével támogatta a helyi értékek feltárását, ösztönözte az értékgyűjtési tevékenységet a megyében működő 80 értéktár bizottságot támogatva. A Vas Megyei Értéktár Bizottság munkájába a **Vas Megyei Értéktár kiadványok szerkesztésével** is hozzájárult.
- Kapunyitogató programjának eredményeként állandó helytörténeti gyűjtemény született Nemesbődön, aktív közösségi élet indult Cákon, feléledt a kórusmozgalom Perenyén.

A közművelődési minőségfejlesztő munka eredményeképpen két vasi intézmény nyert el Minősített Közművelődési Intézmény Címet (Körmendi Kulturális Központ, Múzeum és Könyvtár, illetve a vasvári Nagy Gáspár Kulturális Központ).

Nemzeti Művelődési Intézet Veszprém megyei irodájának 2015. évi tevékenysége

---

Szakmai programokkal elért települések száma: 35 település

Elért lakosságszám: 4000 fő

Közösségi alkalmak száma: 131 alkalom

Együttműködő partnerek száma: 441 db

Projektek száma: 19 db

Projektek összköltsége: 6,6 millió Ft

A III. Kulturális Közfoglalkoztatási Program keretében közösségi művelődési munkatárs biztosítása: 117 településen, 172 partnerszervezetnél, 275 fő.

A megyei iroda szolgáltatásaival a megye településeinek 75 %-át közvetlen, helyi jelenléttel érte el.

Veszprém megyében a területi sajátosságok meghatározzák a közösségi művelődés szakmai fejlesztő folyamatainak irányait. A megye 217 településének többsége párszáz fős, különböző adottságaik és igényeik (Kisalföld – Bakony – Balaton part) diverzifikált szolgáltatási kínálatot igényelnek.

Kiemelt területek a 2015. évi területi feladatellátásban:

- 10-10 településen 30 alkalommal értéktár- ill. kapunyitogató programot valósított meg, mely további értékőrző, közösségi folyamatokat generált: 2 település újraindította

közösségi színterét, 2 településen új közösséget hívtunk életre, a települések 50%-ában további rendezvényeket szerveztek.

- Nemzetiségek napja, Német nemzetiségi dalkörvezetők képzése, Cigány tehetséggondozó és hagyományőrző tábor gyerekeknek programok fémjelzik működését.
- A megyében létrejött az amatőr színjátszók szakmai kerekasztala.

A települési értéktárak száma Veszprém megyében országosan a legmagasabb (80 fölötti), jelentősen erősödött a kistelepülések közösségi élete (közösségek száma, alkalmak, rendezvények száma), több aktív fiatal dolgozik a saját települése közösségi életében, erős kapcsolati hálók alakultak a szakemberek között az Iroda mentorálásának hatására.

Nemzeti Művelődési Intézet Zala megyei irodájának 2015. évi tevékenysége:

Szakmai programokkal elért települések száma: 25 település

Elért lakosságszám: 3 600 fő

Közösségi alkalmak száma: 54 alkalom

Együttműködő partnerek száma: 669 partner

Projektek száma: 13 db

Projektek összköltsége: 5,8 M Ft

A III. Kulturális Közfoglalkoztatási Program keretében közösségi művelődési munkatárs biztosítása: 193 partnerszervezetenél, 235 fő.

Kiemelt területek a 2015. évi területi feladatellátásban:

- A generációk közötti távolság csökkenésére komplex, több hónapig tartó programot valósított meg. Segítette a gyesről, gyedről a munkába visszatérő szülőket (67 főt). 11 család, 35 fő hátrányos helyzetű, otthontalan, alacsony iskolai végzettségű számára nyújtottunk életvezetési segítséget fél éven keresztül.
- A kulturális közfoglalkoztatási program humánerőforrására támaszkodva megyei szinten elindították az I. világháborúra hősi halottaira emlékező települési rendezvények sorozatát.

A 2015. évi területi feladatellátás eredményességének bemutatása:

- ágazatok közötti együttműködés és kooperáció fejlődése, hálózatba szerveződése (vidékfejlesztés, területfejlesztés, turizmus, kreatív ipar, földművelésügy)
- társadalmi aktivitás élénkülése, közösségért cselekvő emberek
- társadalmi kohézió erősödése
- önellátás szemléletének terjedése (az állami ellátórendszer tehermentesítése)
- családok megerősítése a közös tevékenységeken, élményeken keresztül
- a kistérségek, megyék, régiók önszerveződő, cselekvő összefogásai erősödnek egymás tevékenységének megismerése által
- a szakmai és kormányzati információk eljutása a kistelepülésekre
- releváns, megbízható, rendelkezésre álló adatbázisok a kormányzati döntés előkészítéshez
- pályázati források elérése a szakmai tanácsadások következtében
- adaptálható jó gyakorlatok elterjedése a szakmában
- határon túli közművelődési szakemberek szakmai fejlődése
- közművelődési statisztikai adatszolgáltatási kötelezettség teljesítésének nagyarányú emelkedése (több megye esetében 100%-os emelkedés)
- társadalmi integráció, hátrányos helyzet, másság elfogadása erősödik (így pl.: nemzetiségek, fogyatékosok, stb.)
- értékörzés területén: települési értéktár bizottságok létrejötte, ifjúsági tagozat létrehozása az értéktár bizottságokban, települési, megyei értékek lajstromba vétele, megyei értéknapok és kiadványok létrejötte, helytörténeti gyűjtemények alapítása, ifjúsági értékőr mozgalom országos terjedése
- az Intézet által elindított folyamatok (helyi) önerőből történő folytatása (így például hagyományörző táncsoport alakítását követően annak fennmaradása)
- Minősített Közművelődési Intézmény Cím elnyerése a fejlesztett intézmény által
- az amatőr művészeti területen mentorálást, szakemberképzést követően minősítőkon történő eredményes szereplések
- a helyi amatőr alkotók közönség előtti megmutatkozási lehetőségei a szabadidő eltöltés értéket teremtő mintáit mutatják be az ifjúság számára (is)
- közérdekű önkéntesség és az iskolai közösségi szolgálat szakmai megismerése, csatlakozás, értékteremtő tevékenységekre történő felhasználása erősödött
- a közösségekért elkötelezett személyek megsokszorozódása a társadalomban
- település-, és értékbemutató filmek elkészülése, bemutatása